

NEJSEM VZTEKLOUN, JSEM NEMOCNEJ ...

ĀĀEtrtek, 10 zĀĭĀĀ- 2020

Syndrom ADHD (porucha pozornosti a hyperaktivita) nenĀ- jen zĀĭleĀĀitostĀ- dĀĵtskĀĀho vĀĵku. TrpĀ- jĀ-m i celĀĭ ĀĀada dospĀĭĀĀch, jen o tom ve vĀĵtĀĭjnĀĵ pĀĀ-padĀĀ nemajĀ- ani ponĀĵtĀĀ-. Dost ĀĀasto se stĀĭvĀĭ, ĀĀe si tuto diagnĀĀzu uvĀĵokamĀĀĭku, kdy se stanou rodiĀĀi a syndrom ADHD je diagnostikovĀĭjn jejich potomkĀĀm.

Oni sami i jejich okolĀĀ- ĀĀasto

pokĀĭdĀĭ jejich nepozornost a roztrĀĀitost za projevy lenosti nebo zlĀĀ ĀĀmysl. A jejich hyperaktivitu a impulzivitu za projevy jejich nezralĀĀ osobnosti. A ani nevĀĀ-, ĀĀe by mohli vyhledat odbornou pomoc.

Mezi

zĀĭkladnĀ- pĀĀ-znaky patĀĀ-:

problĀĀmy s udrĀĀenĀ-m pozornosti (nedokĀĭĀĀe

pĀĀeĀĀ-st knihu, skĀĭĀe z jednoho na druhĀĀ, nevĀ-mĀĭ, kdyĀĀ na nĀĵho nĀĵkdo mluvĀ-, zapomĀ-nĀĭ a ztrĀĭcĀ- vĀĵci), vnitĀĀnĀ- neklid, impulzivnĀ- chovĀĭjnĀ- (ĀĀinĀ- ukvapenĀĭ rozhodnutĀĀ, kterĀĭ mohou mĀ-t negativnĀ- dopad ĀĀ napĀĀ. podĀĭ unĀĭhlenĀĵ vĀĀpovĀĀĀ, urazĀ- svĀĀho ĀĭĀĀfa, koupĀ- vĀĵci, kterĀĀ nepotĀĀebuje, zbyteĀĀnĀĵ se zadluĀĀĀ-), vĀĀkyvy nĀĭlad, vĀĀbuchy vzteku, popudlivost, de (nevĀ-mĀĭ, kdyĀĀ na nĀĵho mluvĀ-), neefektivnĀ- organizovĀĭjnĀ- ĀĀasu (zapomĀ-nĀĭ na schĀĀzky, vĀĀdy pĀĀichĀĭzĀ- pozdĀĵ), potĀĀĀe dokonĀĀovat prĀĭci, prokrastinace (splnĀĀnĀ- ĀĀkolu aĀĀ na tu nejposlednĀĵĀĭĀ- chvĀĀli), selhĀĭvĀĭjnĀ- v prĀĭci a v sociĀĭlnĀ- oblasti, problĀĀmy s plĀĭnovĀĭjnĀ-m budou

Co nemocnĀĀ trĀĭpĀĀ-:

vnitĀĀnĀ- neklid, zrychlenĀĀ neuspoĀĀĭdanĀĀ myĀĭlenky, snĀĀĀenĀĀ sebevĀĵdomĀ- pro opakovanĀĀ neĀĀspĀĵchy (i kdyĀĀ se snaĀĀĀ-, tak to dopadne ĀĭpatnĀĵ, protoĀĀe na nĀĵco zapomene anebo udĀĭĀĭ ukvapenĀĀ ĀĭpatnĀĀ rozhodnutĀĀ), frustrace, bezmoc, ĀĀzkost a deprese, zbyteĀĀnĀĀ konflikty, chaotickĀĀ a neuspokojivĀĀ osobnĀ- ĀĀivot, sklon ke zneuĀĀĀ-vĀĭjnĀ- nĀĭvykovĀĀĀch lĀĭtek (jako sebelĀĀĀba pĀĀ-znakĀĀ anebo jako nezdrĀĀenlivĀĀ impulzivnĀ- chovĀĭjnĀ-).

PrĀĭvĀĵ tak zvanĀĭ porucha fungovĀĭjnĀ-

mĀĀĀe pĀĀ-sobit vĀĵtĀĭĀ- obtĀĀĀe neĀĀ ĀĀĀenĀĀ samotnĀĀ pĀĀ-znaky nepozornosti a hyperaktivitu/impulzivitu. DanĀĀ ĀĀlovĀĀk totiĀĀ kvĀĀli komplexu svĀĀch potĀĀĀĀ- (nepozornost a hyperaktivita/impulzivita) selhĀĭvĀĭ (anebo nefunguje tak dobĀĀe, jak by mohli) ve Āĭkole, v zamĀĵstnĀĭjnĀ- a ve svĀĀch sociĀĭlnĀ-ch vztazĀĀch. ProjevĀ- se to napĀĀ. zbyteĀĀnĀĵ horĀĭĀ-mi znĀĭmkami, nedokonĀĀenĀ-m Āĭkoly, horĀĭĀ-m zamĀĵstnĀĭjnĀ-m, ĀĀstĀĀmi zmĀĵnami zamĀĵstnĀĭjnĀ-, stĀĀĀ-dĀĭjnĀ-m partnerĀĀ a/nebo rozpadem partnerskĀĀch vztahĀĀ.

Odhaduje se, ĀĀe v dospĀĭĀĀ

populaci (v rĀĀnĀĀch zemĀĀch) mĀĭ ADHD 1,0ĀĀ8 % lidĀĀ- (podle WHO je ĀĀinĀ- prĀĀmĀĵrnĀĀ vĀĀskyt 3,4 % ĀĀdaj jiĀĀ z roku 2007).

Z epidemiologickĀĀ studiĀĀ-

vyplĀĀvĀĭ, ĀĀe pacienti s ADHD jsou takĀĀ ĀĀastĀĭji ĀĀĀastnĀĀky dopravnĀĀch nehod, majĀ- vĀĀce ĀĀrazĀĀ, ĀĀastĀĭĀĭĀ- nezamĀĵstnanost, niĀĀĀĀ- dosaĀĀenĀĀ vzdĀĭĀĭjnĀ-, vyĀĭĀĭĀ- rozvodovost a taktĀĀĀ se u nich ĀĀasto (aĀĀ v 75 % pĀĀ-padĀĀ) vyskytujíĀ- dalĀĭĀ- psychiatrickĀĀ problĀĀmy (deprese, ĀĀzkosti, nĀĭvykovĀĀĀ poruchy, asociĀĭlnĀ- chovĀĭjnĀ-, poruchy osobnosti apod.).

LidĀĀ trpĀĀ-cĀ- nepozornostĀ- selhĀĭvajĀĀ-

zejmĀĀna v monotĀĀnĀ-ch ĀĀinnostech nĀĭroĀĀnĀĀch na pĀĀesnost a systematiĀĀnost.

Mohou ale naopak excelovat

v kreativnĀĀch a nesystematickĀĀch ĀĀinnostech, ĀĀasto v poĀĀĀ-taĀĀovĀĀch oborech, v akĀĀnĀ-ch zamĀĵstnĀĭjnĀ-ch, v umĀĀnĀ- anebo ve sportu.

Lidé trpící ADHD jsou zatím jen málokdy rozpoznáni. Oni sami i jejich okolí často pokládají jejich nepozornost a roztržitost za projevy lenosti nebo zlého mysli. A jejich hyperaktivitu a impulzivitu za projevy jejich nezralé osobnosti.

A ani nevě, že má nějaké problémy o konkrétní poruchu, pro kterou by mohli vyhledat odbornou pomoc. V některých případech se jim sice pomoci dostane, ale spíše kvůli jejich dalším potížím (deprese, úzkost, zneužívání návykových látek), zatímco samotná ADHD bývá často nerozpoznána.

d@niela